

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Іноземна мова для академічних цілей (академічне писемне мовлення)
ОНП «ЕКОНОМІКА»**

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ОК-3	Іноземна мова для академічних цілей (академічне писемне мовлення)	Обов'язкова навчальна дисципліна мовної та комунікаційної підготовки	Третій (освітньо-науковий)	1	1	3	Диференційований залік

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: практичні заняття.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня здатності створювати англomовні наукові тексти відповідно до міжнародних стандартів академічної комунікації, зокрема оволодіння структурно-композиційними, лексико-граматичними та дискурсивними засобами академічного письма, навичками аргументованого письмового викладу результатів дослідження, академічного редагування, коректного використання джерел і дотримання принципів академічної доброчесності у науковій діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03	Здатність працювати в міжнародному контексті.
------	---

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами
------	--

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
--------	--

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на практичних заняттях, оцінювання результатів самостійної роботи, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю; оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі диференційованого заліку, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Академічне писемне мовлення PhD-дослідника: норми, стиль, наукова позиція автора (stance). Академічне письмове мовлення як інструмент наукової комунікації в міжнародному середовищі та як складник дослідницької культури PhD. Ознаки академічного стилю в англійській мові: точність, нейтральність, доказовість, термінологічна коректність, відповідальність формулювань. Поняття авторської позиції (stance) і академічного «голосу» (voice), межі самопрезентації автора, допустимі моделі «I/we» у статтях з економіки. Різниця між descriptive та analytical writing. Типові помилки EFL-дослідників: категоричність, оцінність, розмовність, надмірні узагальнення.

Тема 2. Структура наукового тексту в економіці: логіка IMRaD та риторичні ходи (moves). Моделі структурування наукового тексту: IMRaD як домінуюча схема для емпіричних досліджень та її варіанти в економіці. Риторичні ходи (moves) у ключових частинах статті: постановка проблеми, обґрунтування актуальності, формулювання research gap, внесок (contribution), опис методів, подання результатів, дискусія, висновки. Принципи логічної послідовності та «читабельності» тексту для рецензента. Відмежування методології від інтерпретації, результатів — від наслідків (implications).

Тема 3. Академічний абзац і зв'язність тексту: cohesion/coherence, логічні переходи, signposting. Абзац як одиниця наукового аргументу: topic sentence, supporting sentences, evidence, closing sentence. Логічні типи абзаців у статті з економіки: definitional, methodological, argumentative, comparative, limitation/implication paragraph. Засоби зв'язності: референція, повтор і варіативність термінів, лексичні ланцюжки, конектори, signposting (This paper argues..., In contrast..., The results suggest...). Типові порушення зв'язності у PhD-чернетках: «стрибки» логіки, неузгодженість термінів, перевантажені речення, «порожні» зв'язки.

Тема 4. Академічна лексика та економічна термінологія: дефініції, колокації, «термін у контексті». Принципи відбору академічної лексики для економіки: терміни, напівтерміни, дискурсивні маркери аналізу (robustness, heterogeneity, endogeneity, causal inference тощо). Колокації як норма наукової англійської й показник академічної компетентності. Побудова дефініції: genus-differentia, operational definition; контекстна варіативність значення терміна. Проблема false friends і перекладної інтерференції в економічних текстах; стратегія перевірки терміна через контекст, корпус/статтю, словники.

Тема 5. Академічна граматики і синтаксис: номіналізація, пасив, узгодження, пунктуація; щільність викладу. Граматичні особливості академічного письма: номіналізація та її роль у щільності тексту; пасив та агентність; узгодження часу й аспекту в описі методів і результатів; умовні конструкції у формулюванні припущень. Складні синтаксичні структури: відносні конструкції, атрибутивні групи, pre-/post-modification. Пунктуація в науковій англійській (comma usage, semicolon, colon) як засіб логіки й читабельності. Баланс між «щільністю» та прозорістю: скорочення надмірних ланцюжків і уникнення garden-path sentences.

Тема 6. Компресія та трансформація змісту: paraphrase, summary, synthesis; уникнення спотворення. Перефразування як інструмент наукового викладу: збереження змісту при зміні форми, уникнення кальок. Summary як нейтральне відтворення логіки джерела: відбір головного, узагальнення, відмова від зайвих деталей. Synthesis як інтеграція кількох джерел: зіставлення, групування позицій, вибудова аргументу на основі літератури. Типові помилки: зміщення смислу, «підміна» висновків автора, overclaiming, нечітка атрибуція, надмірне цитування. Мовні моделі для reporting (argues, suggests, demonstrates, maintains) та коректна передача ступеня впевненості автора.

Тема 7. Робота з джерелами в академічному письмі: цитування, посилання, інтеграція літератури; академічна доброчесність. Функції цитування в економічній статті: обґрунтування проблеми, підтримка методів, порівняння результатів, демонстрація внеску. Практика інтеграції джерел у текст: direct quotation (обмежено), paraphrase, summary, цитатні «рамки» (signal phrases), коректні посилання. Академічна доброчесність у англомовному письмі: межа між допустимим перефразуванням і некоректним запозиченням; самоплагіат; відповідальність за точність посилань. Вироблення навички «traceability»: кожне суттєве твердження має джерело або власну емпіричну основу.

Тема 8. Написання ключових компонентів статті з економіки: title, abstract, introduction, literature review. Принципи створення title: інформативність, точність, уникнення зайвих метафор. Abstract як «візитівка» дослідження: структурні елементи, вимоги до лаконічності,

правильна модальність. Introduction: контекст, проблема, gap, мета, contribution, структура статті. Literature review: критерії відбору джерел, логіка огляду (thematic/methodological/chronological), побудова «карти літератури», демонстрація «позиції» власного дослідження. Типові недоліки: перелік без синтезу, відсутність gap, нечіткий внесок.

Тема 9. Представлення результатів і дискусії: data commentary, аргументація, limitations, hedging, implications. Мова подання результатів в економіці: опис табличних/графічних даних, порівняння, тренди, статистична значущість у формулюваннях без «перевантаження» цифрами. Data commentary: what the data show vs what the data mean. Побудова дискусії: інтерпретація, співвіднесення з літературою, пояснення відмінностей. Limitations як норма академічної відповідальності. Hedging і модальність у висновках: ступінь узагальнення, уникнення категоричності. Implications: теоретичні та політичні/практичні наслідки для економічної сфери.

Тема 10. Академічне редагування та підготовка рукопису: self-editing, peer review, cover letter, response to reviewers. Редагування як завершальна стадія академічного письма: критерії self-editing (структура, логіка, термінологія, граматики, стиль, посилання). Типові «сліпі зони» авторів та чек-листи редагування. Peer review як жанр академічної комунікації: як писати коректні рецензійні коментарі й як отримані коментарі перетворювати на покращення рукопису. Cover letter до журналу: призначення, зміст, тон. Response to reviewers: структура відповіді, академічна ввічливість, фіксація змін (track changes), аргументована незгода без конфліктності.

Методи навчання на практичних заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо;

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь тощо).

Засоби діагностики результатів навчання:

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60										Підсумковий контроль	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			Самостійна робота
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Creswell J. W., Clark V. L. P. *Designing and conducting mixed methods research*. 3rd ed. Thousand Oaks : SAGE Publications, 2018. 492 p. URL: <https://us.sagepub.com/en-us/nam/designing-and-conducting-mixed-methods-research/book250378>
2. Graff G., Birkenstein C. *They say / I say: The moves that matter in academic writing*. 5th ed. New York : W. W. Norton & Company, 2021. 352 p. URL: <https://wwnorton.com/books/9780393538700>
3. Gray D. E. *Doing research in the real world*. 5th ed. London : SAGE Publications, 2021. 744 p. URL: <https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/doing-research-in-the-real-world/book266688>
4. Howe S. *Concise phrasebook for writing academic English*. Victoria : Whole World Company Press, 2022. 192 p. URL: <https://www.wholeworldcompany.com/books/concise-phrasebook-for-writing-academic-english>
5. Jalongo M. R., Saracho O. N. *Writing for publications: Transitions and tools that support scholars' success*. Cham : Springer, 2016. 239 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-319-31650-5>
6. Petelin R. *How writing works: A field guide for effective writing*. 2nd ed. London : Routledge, 2021. 238 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003055679>
7. Pollock T. G. *How to use storytelling in your academic writing: Techniques for engaging readers and successfully navigating the writing and publishing processes*. Cheltenham : Edward Elgar Publishing, 2021. 168 p. DOI: <https://doi.org/10.4337/9781789909258>
8. Starkey D. *Academic writing now: A brief guide for busy students*. 2nd ed. Peterborough : Broadview Press, 2021. 208 p. URL: <https://broadviewpress.com/product/academic-writing-now/>
9. Strunk W., White E. B. *The elements of style*. 4th ed. New York : Turtleback Classics, 2019. 105 p. URL: <https://www.penguinrandomhouse.com/books/333106/the-elements-of-style-by-william-strunk-jr-and-eb-white/>
10. Thomson P. *Refining your academic writing (Insider guides to success in academia)*. London : Routledge, 2022. 196 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003023876>

Інформація про викладача: Радзівська Світлана Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент, доктор економічних наук, доцент.

Гарант освітньої програми:

Єрохін Сергій Аркадійович,
доктор економічних наук, професор

